

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi henkilötietojen käsittelystä pelastustoimessa ja siihen liittyviksi laeiksi

Johdanto

Sisäministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi henkilötietojen käsittelystä pelastustoimessa ja siihen liittyviksi laeiksi.

Tausta

Esityksen tarkoituksena on tehdä pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaisesti kansallisen tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistukseen liittyvät muutokset sisäministeriön hallinnonalan osalta pelastustoimen lainsäädäntöön. Ehdotetut muutokset edistäisivät hallitusohjelman tavoitteita kumota tiedon liikkuvuutta tai julkisten palveluiden tarkoituksenmukaista järjestämistä haittaavat säädökset sekä hyödyntää tarvittaessa nykyistä laajemmin yleisen tietosuojaja-asetuksen sisältämää kansallista liikkumavaraa.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on saattaa pelastustoimen tehtävien suorittamiseksi tarpeellisten henkilötietojen käsittelyä koskeva lainsäädäntö vastaamaan Euroopan unionin tietosuojalainsäädännön vaatimuksia. Esityksessä huomioidaan myös pelastustoimen toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset ja niistä aiheutuneet tiedonkäsittelytarpeet.

Ehdotettu laki täydentäisi Euroopan unionin yleistä tietosuojaja-asetusta. Voimassa olevan pelastuslain tietojärjestelmiä ja muita pelastustoimen henkilörekistereitä koskeva sääntely ehdotetaan kumottavaksi ja korvattavaksi ehdotetun lain säännöksillä pelastustoimelle säädettyjen tehtävien suorittamiseksi tarpeellisten henkilötietojen käsittelytarkoituksista ja käsiteltävien henkilötietojen sisällöstä. Lisäksi ehdotus sisältäisi säännöksiä tietojen poistamisesta, tiedonsaantioikeuksista ja rajoituksista rekisteröidyn oikeuksiin.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi pelastuslakia siirtämällä tiedonsaantioikeuksia koskeva sääntely uuteen lakiin henkilötietojen käsittelystä pelastustoimessa. Tavoitteena on samalla selkeyttää ja yksinkertaistaa pelastuslain monimutkaiseksi muodostunut rakenne irrottamalla henkilötietojen käsittelyä ja tiedonsaantioikeuksia koskeva kokonaisuus uuteen lakiin.

Esityksen tavoitteena on edistää luonnollisten henkilöiden perusoikeuksia ja -vapauksia, erityisesti heidän oikeuttaan yksityiselämän suojaan, luottamuksellisen viestin salaisuuden suojaan sekä henkilötietojen suojaan.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettavaksi pelastuslakia, hätäkeskustoiminnasta annettua lakia, sähköisen viestinnän palveluista annettua lakia, henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annettua lakia ja pelastustoimen järjestämisestä annettua lakia. Lakeihin ehdotetaan vähäisiä yksittäisiä muutoksia.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/2443/2025.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.sm(at)gov.fi tai postitse osoitteeseen Sisäministeriö, PL 26, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/2443/2025. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus SM006:00/2025). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään antamaan viimeistään 2.10.2026.

Valmistelijat

Lisätietoja antaa: Hallitusneuvos Sari Rapinoja, sari.rapinoja@gov.fi, p. 0295 488 404.

Linkit

<https://intermin.fi/hankkeet/hankesivu?tunnus=SM006:00/2025> - Linkki sisäministeriön hankesivulle

<https://intermin.fi/sv/projekt-och-lagberedning/projektsida?tunnus=SM006:00/2025> - Länk till inrikesministeriets projektsidor

Liitteet:

[Hallituksen esitys eduskunnalle -luonnos.pdf](#) - Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi henkilötietojen käsittelystä pelastustoimessa ja siihen liittyviksi laeiksi

[Regeringens proposition till riksdagen -utkast.pdf](#) - Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om behandling av personuppgifter inom räddningsväsendet och till lagar som har samband med den

Jakelu:

Digi- ja väestövirasto
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Karjalan pelastuslaitos
Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos
Etelä-Savon pelastuslaitos
Fintraffic
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri HUS
Helsingin kaupungin pelastuslaitos
Hätäkeskuslaitos
Ilmatieteenlaitos
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Itä-Uudenmaan pelastuslaitos
Kainuun hyvinvointialue
Kainuun pelastuslaitos
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Kanta-Hämeen pelastuslaitos
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Pohjanmaan pelastuslaitos
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Suomen pelastuslaitos
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos
Kymenlaakson hyvinvointialue
Kymenlaakson pelastuslaitos
Lapin hyvinvointialue
Lapin pelastuslaitos
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Lupa- ja valvontavirasto

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Maa- ja metsätalousministeriö
Maanmittauslaitos
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeusministeriö
Onnettomuustutkintakeskus
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Pelastusopisto
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pirkanmaan pelastuslaitos
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjanmaan pelastuslaitos
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan pelastuslaitos
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Poliisihallitus
Puolustusministeriö
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Päijät-Hämeen pelastuslaitos
Rajavartiolaitos
Satakunnan hyvinvointialue
Sisäministeriön poliisiosasto
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen kuntaliitto
Suomen ympäristökeskus
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Tulli
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
Valtiovarainministeriö
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Varsinais-Suomen Pelastuslaitos
Ympäristöministeriö

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kohvakka Kimmo
Sisäministeriö

Rapinoja Sari
Sisäministeriö